

ЗМІСТ

<i>Передмова</i>	II
<i>Вступ</i>	15
1 Краєвид	26
<i>Інтерлюдія. Нью-Йорк</i>	49
2 Ще одне занапащене покоління	53
<i>Інтерлюдія. Метмен</i>	70
3 Багаж	75
<i>Інтерлюдія. Мрець</i>	95
4 LIKE I'VE BEEN THERE BEFORE	102
<i>Інтерлюдія. Зум</i>	120
5 БЕЗ ЧЕТВЕРТОЇ СТІНИ	121
<i>Інтерлюдія. Діри</i>	150
6 Брюс Вілліс	151
<i>Інтерлюдія. Безодні небесні розкрилися</i> ...	169
7 Привілеї «Друзів»	176
<i>Інтерлюдія. Кишені</i>	194
8 Одіссея	197
<i>Інтерлюдія. Табір для травмованих</i>	209
9 Третій зайвий	211
<i>Інтерлюдія. Насильство в Голлівуді</i>	219

ІО Велика халепа	222
Інтерлюдія. Зала для курців	245
ІІ БЕТМЕН	255
Подяки	265
Про автора	267

ПЕРЕДМОВА

Лізи Кудров

«**Я**к там Метью Перрі?» Мене про це питають уже багато років, останнім часом частіше, аніж про щось інше. Розумію, чому так багато людей цікавляться: вони люблять Метью і хочуть, щоб у нього все було гаразд. Я теж цього хочу. Та я завжди найжачувалася на це запитання журналістів, адже не могла сказати того, що хотіла: «Він сам має розповісти. Це аж ніяк не в моїй компетенції, вам не здається?». Далі мені хотілося б сказати: «Це дуже особисте. Якщо людина сама нічого не каже, я вважаю це плітками, а пліткувати з вами про Метью я не буду». Розуміючи, що відсутність відповіді може зашкодити ще більше, інколи я просто казала: «Гадаю, з ним усе гаразд». Принаймні такі слова не привертали зайвої уваги, тож, можливо, Метью отримав би крихту приватності, поки боровся з недугою. Правду сказати, я не знала точно, як там Метью. У цій книжці він розкаже, що приховував свою ситуацію.

Метью не одразу зважився хоч щось розповісти про те, із чим боровся. За всі ці роки я не намагалася втрутитися або відверто з ним поговорити. Я мало знала про залежність, але розуміла, що тверезість Метью не в моїх руках. І все-таки час від часу запитувала себе, чи не помилялася, бо не робила більше, не робила бодай щось. Та врешті я зрозуміла, що його хвороба невблаганно набирала обертів і не збиралася зупинитися.

Тож я зосередилася на Метью, який щодня смішив мене до сліз, а раз на тиждень я реготала так, що не могла дихати. Метью Перрі був поряд — надзвичайно кмітливий... Чарівний, милий, чуйний, дуже розсудливий і раціональний. Попри все те, із чим йому випало боротися, він усе одно був поряд. Той самий Метью, який миттєво підняв нам усім настрій на виснажливих нічних зйомках у фонтані для вступних титрів. «Не пам'ятаю, коли я не сидів у фонтані!» «Ми що, мокрі?» «Не пам'ятаю, коли не був мокрим... Я!» (Метью — той, завдяки кому ми всі регочемо у фонтані під час вступних титрів.)

Після «Друзів» ми вже не бачилися щодня, тож я й гадки не мала, як там Метью.

Із цієї книжки я вперше дізналася, як він насправді жив і виживав із залежністю. Дещо Метью розповідав, але без особливих подробиць. Тут він показує, що було у нього в голові та на серці, дає щирі й дуже відверті подробиці. Тепер нарешті можна не питати мене або інших, як там Метью. Він сам про це розповість.

Метью вижив попри мізерні шанси, але я навіть не здогадувалася, скільки разів він був на межі смерті. Я рада, що ти з нами, Метті. Рада за тебе. Я тебе люблю.

Ліза

Вступ

Привіт. Мене звати Метью, хоча ви, мабуть, знаєте мене за іншим ім'ям. Друзі називають мене Метті. Зараз я мав би бути мертвим.

Якщо хочете, можете це читати як послання з потойбіччя. Мо-го потойбіччя.

Сьогодні — Сьомий День Болю. І під Бодем я розумію не забитий палець ноги чи «Десять ярдів». Я пишу «Біль» із великої літери, адже такого сильного болю ніколи не відчував. То був платонічний ідеал болю, його взірець. Я чув, найсильнішим бодем люди вважають пологи. Що тут сказати. То був найсильніший біль, який лише можна уявити, тільки опісля я ще й не міг тішитися немовляті на руках.

Минав і Сьомий День Болю, і Десятий День Без Перистальтики. Розумієте, до чого я хилю? Я десять днів не слав, отаке відхилення. Щось пішло не так, геть не так. Той Біль не нив і не пульсував, як головний біль. Не був він і пронизливим та гострим, як панкреатит, котрий я заробив у тридцять років. Цей Біль був інакшим. Ніби тіло зібралося луснути. Ніби тельбухи намагалися вирватися назовні. Такий Біль, що просто не до жартів.

А звуки. Звуки, Господи. Взагалі я парубок спокійний і небагатослівний. Але того вечора горлав як різаний. Бувають вечори, коли вітер віє в потрібному напрямку, а всі машини вже на нічних стоянках. Тоді можна почути жахливий звук:

койоти когось шматують, і цей хтось виє на Голлівудських пагорбах. Спершу той звук нагадує далекий, дуже далекий дитячий сміх, а потім ти розумієш, що це не він. Це провісник смерті. Звісно, найгірше — коли виття припиняється, бо ти розумієш: те, на що вони напали, уже мертве. Справжнє пекло.

Так, пекло існує. І хай ніхто не запевняє вас у протилежному. Я там був. Воно є. Кінець розмови.

Тієї ночі звіром був я. Я кричав і кричав, чіплявся за життя зубами й пазурами. Тиша означала кінець. Я й гадки не мав, як близько мій кінець.

Тоді я жив у будинку тверезого проживання в Південній Каліфорнії. Нічого дивного. Я пів життя провів у різних лікувальних центрах або будинках тверезого проживання. Воно ще так-сяк, коли тобі двадцять чотири. Коли сорок два — вже гірше. Мені ж було сорок дев'ять, і я досі намагався здихатися цієї халепи.

Я вже знався на наркозалежності й алкоголізмі незгірш від будь-якого консультанта і більшості лікарів, з якими мав справу в цих закладах. На жаль, користі від такого самопізнання — нуль. Якби важка праця й обізнаність дарували золотий квиток до тверезості, цей звір уже давно став би для мене тьмяним неприємним спогадом. Крапка. Я ж перетворився на професійного пацієнта, щоби просто вижити. Не потрібно підсолоджувати гірку правду. У сорок дев'ять я досі боявся самотності. На самоті мій божевільний мозок (божевільний лише в цьому питанні) знаходив якусь відмовку, щоб узятися за немислиме: випивку й наркотики. Озираючись на кількадесят років життя, зруйнованих шкідливими звичками, я страшенно боюся повернутися до них. Я не боюся виступати перед двадцятьма тисячами людей, але варто залишити мене самого на дивані перед телевизором на один вечір — і на мене нападав страх. Страх перед власною свідомістю. Страх перед власними думками. Страх, що свідомість укотре штовхне

мене до наркотиків, як було вже безліч разів. Моя свідомість намагається мене вбити, і я це розумію. Мене повсякчас переповнює зачаєна самотність, якась туга, і я чіпляюся за думку, ніби щось із зовнішнього світу вилікує мене. Але я мав усе, що тільки було в зовнішньому світі!

Я зустрічаюся із Джулією Робертс. *Байдуже, піди випий.*

Я щойно купив будинок мрії, з нього видно все місто!
Без наркодилера не відчуєш насолоди.

Я заробляю мільйон доларів на тиждень. Я молодець, еге ж?
Хочеш випити? Авжеж. Дуже дякую.

У мене було все. Але це все було оманною. Ніщо не могло мене вилікувати. Я бодай приблизно уявив собі розв'язок цієї проблеми лише багато років по тому. Прошу, зрозумійте мене правильно. Усе це — Джулія, будинок мрії і мільйон на тиждень — було чудовим, і моя вдячність не має меж. Мені поталанило, як мало кому на планеті. А як я веселився — ви би бачили.

Просто моїх проблем це не розв'язало. Якби довелося почати спочатку, чи подався б я на проби «Друзів»? Аякже! Чи пив би я? Авжеж! Без алкоголю, який гамував мені нерви й допомагав веселитися, я шугнув би з хмародера ще до тридцяти років. Мій дід, неймовірний Алтон Перрі, ріс із батьком-алкоголіком. Через це він ніколи в житті не пив спиртного, жодного разу за довгі й чудові дев'яносто шість років.

Я не мій дід.

Я це пишу не для того, щоб хтось мене шкодував. Я пишу ці слова, бо вони правдиві. Я пишу їх, бо хтось може впасти в розпач, адже розуміє, що має кинути пити (як і я, ця людина має всю інформацію та розуміє наслідки), але не може цього зробити. Ви не самі, брати й сестри. (У словнику під словом «наркозалежний» має бути намальовано, як я отетеріло роззираюся навколо.)

У тому будинку тверезого проживання в Південній Каліфорнії був краєвид західного Лос-Анджелеса і два двоспальних

ліжка. Друге ліжко займала моя помічниця й найкраща подруга Ерін — лесбійка, дружба з якою для мене скарб, адже вона дарує радість жіночого товариства без романтичної напруги, котра, певно, і псує мою дружбу з гетеросексуалками (а ще з Ерін можна поговорити про звабливих жінок). Ми познайомилися за два роки до того в іншому центрі реабілітації, де вона працювала. Тоді я не кинув пити, але побачив, що Ерін прекрасна, хоч як крути. Я швиденько викрав її з того ребцентру і зробив своєю помічницею, а потім — найкращою подругою. Крім того, Ерін розуміла, що таке залежність, і врешті навчилася орієнтуватися в моїх негараздах ліпше за будь-якого лікаря, з яким я мав справу.

Ерін розраджувала мене в цій ситуації, та все одно я провів у Південній Каліфорнії багато безсонних ночей. У мене великі проблеми зі сном, особливо в таких місцях. Здається, я ніколи в житті й не спав понад чотири години поспіль. Не легше було й від того, що ми дивилися суто документальні фільми про в'язницю. Я злавив з такої величезної дози ксанаксу, що мій мозок висох. Мені здавалося, що я — справжній ув'язнений, а цей витверезний заклад — справжня в'язниця. Один мій мозкоправ повторює, мов мантру, що «ми набуваємо смаку реальності». Що я можу сказати? Тоді я втратив і смак, і запах реальності. У мене був ковід головного мозку. Я просто марив.

Що-що, а Біль мені не примарився. Було так боляче, що я припинив курити, а якби ви знали, скільки я курих, то побачили б чіткий знак: щось серйозно пішло не так. Одна працівниця того закладу, на чиєму бейджі цілком могло б бути написано «Медсестра Сракоголовченко», запропонувала прийняти магнієву ванну для полегшення «дискомфорту». Ніхто не прибуває на місце ДТП з лейкопластиром. Не можна проторювати людину, яка відчуває такий Біль, варитися у ванні у власному соку. Але ж ми набуваємо смаку реальності, пам'ятаєте? Тож я заліз-таки в ту магнієву ванну.